

G ö n ü l l ü l ü k

S o r u l a r ı

Şimdilerde sıkça duymaya başladık, “sosyal sorumluluk projelerini”, “gönüllü” kelimesini, “topluma hizmet uygulamalarını” ve hatta “topluma hizmet uygulaması dersini”...

“Gönüllü” iyilik yapan, güzel ruhlu insan,
“gönüllülük” iyilik yapmaya soyunmak mı?
“İyilik” kötü olan ruhumuzu arındırma, vicdanımızı rahatlatma yöntemi mi?
İnsan niçin gönüllü olmak ister,
kendini sadece daha iyi hissetmek için mi,
yoksa mutlu olmak için mi?

Yardım nedir?

Yardım eden,
yardım ederek kendini bir üst statüde mi konumlandırmakta mıdır?
Çok kötü durumlar var, “yardım etmeliyim(z)”.
Ey kötü durumdakiler
“Ben Yardımsever” “Biz Yardımseverler” bekleyin geliyorum(z).
“Ben Yardım Yapan”, “Biz Yardımseverler”,
biz iyiliklerin zirvesindeki kişiler,
biz iyilik yapmayı meslek edinmiş kuruluşlar,
biz toplumsal sorumlu kişiler “siz sorumsuz, fakir kişilere” geliyoruz...
Biz “Sosyal Aydınlanma Projesi” yapanlar
bekleyin geliyoruz siz karanlıklardaki zavallılara...
siz fakirlere, garibanlara geliyoruz,
siz el uzatıyoruz,
çünkü biz duyarlı bireyleriz, duyarlı kuruluşlarz...

Yardım eden

kendi yaşam biçiminin ve
hayat görüşlerinin propagandasını mı yapmaktadır?
Doğal felaketlerde devreye giren kuruluşlar kendi gruplarının diğer
kuruluşlara göre ne kadar “iyi” olduklarını ortaya koyma kaygısını, kendi
gruplarının üstünlüğünü perçinleme derdini mi taşıyorlar?
Örneğin Kızılhaç yardımlarını ne kadar Hıristiyanlığı yaymak misyonu
üzerine oturtmuştur?

Milyonlarca emek vereni olan Kızılhaç gönüllüleri
acaba gönüllü müdür, misyoner mi?

ISO, SA ve benzeri belgeler almak için yapılan projeler şirketimizin
ne kadar hayırsever olduğunu mu göstermektedir?
Yoksa tüketicilere şirin görünmemiz için mi ön planda yer almaktadır?
Proje için ayırdığımız bütçenin
ne kadarlık yüzdesi aracı kuruluşlara,
ne kadarı reklama ve
ne kadarı projenin hedef kitlesine ulaşmaktadır?

Bir fikri yayan gönüllü müdür?

Kendi yaşam tarzını,
kendi değerlerini,
ait olduğu kuruluşun değerlerini
evrensel kabul edip bunu yaymaya çalışan ön plana çıkaran gönüllü müdür?

Boş zamanını değerlendirmek,
yeni bir uğraş edinmek,
yeni arkadaşlar bulmak, çevre edinmek,
belli bir inanca bağlılığını göstermek için midir gönüllülük?
Bir gruba dahil olma kaygısını güden mi,
özgeçmişimde şık durur diye düşünen mi gönüllüdür?
Önemli ve popüler birisi olmak için midir gönüllülük?
O grupta lider olmaya çalışır mı gönüllü?
Gönüllü hiyerarşik bir statüye sahip olma peşinde midir?
Gönüllülük kariyer yaparken bir basamak mıdır?
Bu grupta iş adamları var beni de bir yere yerleştirirler diye düşünür mü gönüllü?
Siyasilere yakın olmak, medyaya çıkmak için midir gönüllülük?
Bu kuruluşun çok yurt dışı ilişkileri, projeleri, imkanları var, diyerek kuruluşa dahil olan gönüllü müdür?

Henüz çalışma hayatına atılmamış maddi ilişkilere girmemiş,
üniversite çağlarında
sadece hayatının idealist döneminde mi yapılır gönüllülük?
Dünyalığını biriktirdikten sonra mı başlar?
Veya herşeyden elini ayağını çekmiş,
bu ahir zamanında sevap biriktirmek için midir gönüllülük?

Daha çok kendi memleketine,
daha çok kendi bölgesine fayda sağlamak için çalışmak
gönüllü işi midir?

Bir kuruluş çalışanlarına maaş veriyorsa o kuruluştaki yapılan işlerin niteliği gönüllü özelliğini koruyabilir mi?
Topluma Hizmet Uygulamaları dersinde belirlenen zamanı doldurma, en yüksek notu almak için midir gönüllülük?

“Sosyo ekonomik dengesizlikleri gidermek için yapılması gereken birşeydir gönüllülük, yoksa durum bizler için tehdit edici boyuta gelir.”
diye mi düşünür yardım eden, gönüllü olan?

İçten içe yaşam standartlarımızı korumamız için
birşeyler koklatmamız gerekir diye mi düşünür yardım eden, gönüllü olan?

Gönüllülük disiplinsizlik midir,
Gönüllülük canı istediği zaman yapılacak bir şey midir?
Gönüllü çalıştığı kuruluşa lütufta bulunan kişi midir?
Gönüllülük
bireysel bir “iş” midir
yoksa bir grubun işi midir?

Erkek işi midir,
Kadın işi midir,
Emekli işi midir,
İşsiz işi midir?
Boş zamanı çok insanların işi midir?
Gönüllülük boş zamanı doldurmak mıdır?
Gönüllülük moda mıdır?

Gönüllü olanlar bu soruların yanıtlarını kendilerinde ararken, Gönüllü olmayanlar, gönüllü olmak istemeyenler de kendi gerekçelerini gözden geçirebilirler belki:

“Türkiye’de gönüllü olmak çok zor.”
“55 ülke içinde en az gönüllüsü olan ülke Türkiye, elbette bir nedeni var şekerim, insanlar durduk yerde uzak kalmıyorlar bu işlere...”

“Hemen siyaset, bir ideoloji devreye giriyor...”
“Hemen bir grup beliriyor arka planda...”
“Hemen dediğim, dedik birisi çıkıyor...”

“Hiç zamanım yok.”
“Bu gönüllülük işi parası olanlar için...”
“Benim böyle bir şeyi yapacak yeteneğim yok...”
“Hele bir emekli olayım da...”

“Siz çalışıyorsunuz da ne değişiyor?”
“O kadar emek,
o kadar zaman,
o kadar kaynak ne oldu yani?”
“Bu memleketi sen mi kurtaracaksın?”
“Bu memleketi ben mi kurtaracağım?”

“Türkiye’de hiç bir şey değişmez...”
“Geçmişte ben de çok çalıştım...”
“Arkadaşlarım denedi başarısız oldu...”

“Medyada hiç sizi duymadım...”
“Duymadığıma göre gizli birşeyler var demek...”

Bu sorular hiçbir kimseyi hedef alarak sorulmamıştır,

hiçbir kimseyi, hiçbir yardımı küçümsemek için de sorulmamıştır, kendimizi yüceltmek için hiç mi hiç sorulmamıştır...

Tüm yaklaşımlar,
Tüm emekler saygıdeğerdir...
Yaklaşımlar, başlangıçlar nasıl olursa olsun
Gönül veren, emek veren, kaynak yaratan tüm kuruluşlara,
tüm gönüllülere teşekkürler...

Belki kendi kendimize soracağımız
bu tür ve benzeri soruları
kendimiz cevaplayıp,
kendi sentezimizi ortaya koydukça
daha güzel örnek iş ve yapılar gelişecektir.

Hüseyin Vural ilkyar@ilkyar.org.tr www.ilkyar.org.tr